

คำถามและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับ ร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ ภาคประชาชน จาก ดร.รัชชัย

นำเสนอเมื่อ : 4 เม.ย. 2564

นายรัชชัย ศรสสุวรรณ นายกสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย (ส.บ.ม.ท.) เปิดเผยว่าตามที่ สมัชชาเครือข่ายครูและบุคลากรทางการศึกษาแห่งประเทศไทย (สคคท) แจ้งว่าได้รวมกันร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ ภาคประชาชน โดยได้รับการสนับสนุนจากนายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร และยังได้ประชุมกับคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้วเห็นวาคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษามาก ยอมรับฟังและแก้ไขในหลายประเด็น ปัจจุบันสมัชชาเครือข่ายครูและบุคลากรทางการศึกษาแห่งประเทศไทย (สคคท) มีสมาชิกที่เป็นสมาคม องค์กรครูและบุคลากรอยู่ 19 องค์กร นอกจากนี้ สมัชชาเครือข่ายครูและบุคลากรทางการศึกษาแห่งประเทศไทย (สคคท) ยังได้แจ้งว่าสาระสำคัญของร่างกฎหมายภาคประชาชนที่สมัชชาเครือข่ายครูและบุคลากรทางการศึกษาแห่งประเทศไทย (สคคท) ยอมรับตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกฤษฎีกา มีดังนี้ คือ

1. **ไม่ใช่ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา แต่ให้ใช้ตำแหน่ง หัวหน้าสถานศึกษา โดยให้หน่วยงานไปกำหนดชื่อเอง**
2. **ไม่ใช่คำว่าใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู แต่ให้ใช้คำว่า ใบรับรองการประกอบวิชาชีพครู**
3. **ไม่มีบัญญัติไว้ในมาตราใดที่ระบุให้ “วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง”**

เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ขอเรียนว่าสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย (ส.บ.ม.ท.) ไม่ได้เป็นสมาชิกของสมัชชาเครือข่ายครูและบุคลากรทางการศึกษาแห่งประเทศไทย (สคคท) แต่อย่างไรก็ตามทั้งนี้เนื่องจากแนวคิดและแนวทางในการร่างกฎหมายการศึกษาที่มีความแตกต่างกัน และสมาคมก็มีได้มอบหมายให้สมาชิกหรือกรรมการบริหารสมาคมรายได้ไปเป็นตัวแทนของสมาคมในการไปร่วมร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ และเสนอเป็นร่างกฎหมายฉบับประชาชน ร่วมกับ สมัชชาเครือข่ายครูและบุคลากรทางการศึกษาแห่งประเทศไทย (สคคท) แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันองค์กรที่ถือว่าเป็นตัวแทนของครูทั้งประเทศคือ สมาพันธ์สมาคมครูแห่งประเทศไทย (สคท) ซึ่งถือว่าเป็นองค์กรที่เป็นตัวแทนของผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาทั้งประเทศไทย ซึ่งขณะนี้ มี ดร.วีรบูล เสมาทอง เป็นประธานสมาพันธ์ และสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย(ส.บ.ม.ท.) ซึ่งมีนายรัชชัย ศรสสุวรรณ เป็นนายกสมาคม ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งประเทศไทย โดยเรื่องนี้ตนได้สอบถามไปที่ สมาพันธ์สมาคมครูแห่งประเทศไทย (สคท) แล้วว่าเป็นสมาชิกของสมัชชาเครือข่ายครูและบุคลากรทางการศึกษาแห่งประเทศไทย (สคคท) หรือไม่อย่างไร ได้รับแจ้งว่า สมาพันธ์สมาคมครูแห่งประเทศไทย (สคท) มิได้เป็นสมาชิกของสมัชชาเครือข่ายครูและบุคลากรทางการศึกษาแห่งประเทศไทย (สคคท) และการที่มีสมาชิกของสมาพันธ์สมาคมครูแห่งประเทศไทย (สคท) บางรายไปร่วมประชุมกับ สมัชชาเครือข่ายครูและบุคลากรทางการศึกษาแห่งประเทศไทย (สคคท) นั้นถือว่าเป็นการส่วนตัว

นายรัชชัย ยังได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การที่สมัชชาเครือข่ายครูและบุคลากรทางการศึกษาแห่งประเทศไทย (สคคท) ได้ไปพบนายกรัฐมนตรียังไปประชุมกับคณะกรรมการกฤษฎีกา ไปพบกับนายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎรนั้น ไม่ถือว่าเป็นการดำเนินการในฐานะตัวแทนครูทั้งประเทศเพราะไม่มีฐานะเป็นตัวแทน

นอกจากนี้การที่สัมชชาเครือข่ายครูและบุคลากรทางการศึกษาแห่งประเทศไทย (สคคท) ไปยอมรับการแก้ไข พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ กับที่ประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา ในประเด็นเรื่องการ เปลี่ยนตำแหน่ง “ผู้อำนวยการ” เป็น “หัวหน้าสถานศึกษา” และการ เปลี่ยนคำสำคัญจาก “ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู” เป็น “ใบรับรองการประกอบวิชาชีพ” นั้น ข้าราชการครูทั่วประเทศไม่สามารถยอมรับได้เพราะจะทำให้ข้าราชการครูได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ดังนี้

ข้อ 1. มาตรา 3 แห่ง พ.ร.บ.เงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่ง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาบัญญัติไว้ว่า “อัตราเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่ง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีใบอนุญาตควบคุมดูแลสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในบัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และบัญชีอัตราเงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาท้ายพระราชบัญญัตินี้” โดยบัญชีอัตราเงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาท้าย พ.ร.บ.เงินเดือนฯดังกล่าว กำหนดให้ข้าราชการครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษจะได้เงินประจำตำแหน่งคนละ 5,600 บาท และยังคงได้รับเงินค่าวิทยฐานะอีก 5,600 บาท รวมเป็นเงิน 11,200 บาท ในขณะที่ข้าราชการพลเรือนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษจะได้รับเฉพาะเงินประจำตำแหน่งคนละ 5,600 บาท ซึ่งขณะนี้สมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย (ส.บ.ม.ท.) กำลังเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายให้ข้าราชการพลเรือน วิทยฐานะชำนาญการพิเศษได้รับเงินค่าวิทยฐานะ อีก 5,600 บาท เท่าเทียมกับข้าราชการครู อนึ่ง ข้าราชการครูที่จะได้รับเงินค่าวิทยฐานะ อีก 5,600 บาท นั้นจะต้องเป็นผู้ที่มี “ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู” เท่านั้น การเปลี่ยนเป็น “ใบรับรองการประกอบวิชาชีพ” จึงทำให้ครูไม่ได้รับประโยชน์ตาม พ.ร.บ.เงินเดือนฯดังกล่าว

ข้อ 2 มาตรา 52 แห่ง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติไว้ว่า “ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมีมาตรฐาน ที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง” แต่ ร่างกฎหมายการศึกษา ฉบับที่สัมชชาเครือข่ายครูและบุคลากรทางการศึกษาแห่งประเทศไทย (สคคท) เสนอต่อรัฐบาลนั้น ไม่ปรากฏว่าได้กำหนดไว้ในกฎหมายว่า วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง แต่อย่างไร ทั้งๆที่การเป็นวิชาชีพชั้นสูงนั้นเป็นความภาคภูมิใจของผู้ที่ประกอบวิชาชีพครู และยังคงส่งผลให้เป็นวิชาชีพที่จะได้รับเงินวิทยฐานะเพิ่มเติม

นายรัชชัยย์ กล่าวเพิ่มเติมว่าจากการติดตามการให้สัมภาษณ์ต่างๆของนายมีชัย ฤชุพันธ์ นั้น พบว่านายมีชัยย์ มีมุมมองต่อวิชาชีพครูว่าเป็นวิชาชีพทั่วไป ไม่ได้มีอะไรที่พิเศษมากไปกว่าวิชาชีพอื่นๆ ไม่เคยมองว่าวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง ดังนั้นนายมีชัยย์จึงไม่เคยสนับสนุนให้มีตำแหน่ง “ผู้อำนวยการ” ในสถานศึกษา

ทั้งๆที่มีหลายหน่วยงานที่มีภาระงานและอัตรากำลังคนในหน่วยงานต่างๆน้อยมากแต่หัวหน้าหน่วยงานก็เป็นตำแหน่ง “ผู้อำนวยการ” เช่น ผู้อำนวยการกลุ่มในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล (สถานีอนามัยตำบล) เป็นต้น การเปลี่ยนตำแหน่ง “ผู้อำนวยการ” เป็น “หัวหน้าสถานศึกษา” แม้จะอ้างว่าเป็นไปตามสวนราชการกำหนด นั้น ก็ไม่สามารถยอมรับได้เพราะเป็นเรื่องของอนาคตซึ่งยังขาดความแน่นอน อย่างไรก็ตามขณะนี้ได้มีการจัดทำร่างกฎหมายการศึกษาทั้งสี่ฉบับโดยเป็นร่างกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มี รศ. ดร.สุรเวท ทองบุ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานการร่างกฎหมายการศึกษา และมีตัวแทนของ ส.บ.ม.ท.ไปเป็นคณะทำงานร่างกฎหมายการศึกษานี้ โดยร่างกฎหมายทั้งสี่ฉบับดังกล่าวนี้ได้ร่างเสร็จสิ้นแล้ว ทั้งนี้ฉบับที่เป็นร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ นั้นได้ยื่นย่นดังนี้

4.1. ให้คงคำว่า “ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู”

4.2 ให้คงคำว่า “ผู้อำนวยการ”

4.3 ให้มีการบัญญัติไว้ว่า “วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง” ไว้ในร่างกฎหมายการศึกษาในแต่ละฉบับ

นายรัชชัยย์ ได้กล่าวอีกว่าตนมีความสงสัยว่า เพราะเหตุใดจึงไม่ใช้คำว่า “ผู้อำนวยการสถานศึกษา” และ “ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู” เหมือนที่เคยใช้ใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ ฉบับปัจจุบัน ทั้งๆที่

คำสำคัญทั้งสองคำนั้น เคยผ่านการพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามาแล้ว จึงมีการบัญญัติคำดังกล่าวไว้ใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้นจึงได้สอบถามตัวแทนของ สคคท รายหนึ่งที่เขาประชุมด้วยได้รับคำชี้แจงว่า ที่ประชุมเห็นว่า “ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู เป็นการอนุญาตเป็นครั้งๆไป มีระยะเวลา มีหมดอายุ ครูต้องเสียเงินมาต่อใบอนุญาตทุก 5 ปี หรือตามที่กำหนดไว้ แต่หากเป็น “ใบรับรองการประกอบวิชาชีพครู รับรองแล้ว เป็นครูไปตลอด ถ้าไม่ทำความผิดนั้น” ตนเห็นว่าหากเหตุผลเยี่ยงนี้เป็นสาระสำคัญในการไม่ไช่ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู แล้ว ตนและครูทั้งประเทศไม่สามารถยอมรับได้ เป็นการให้เหตุผลแบบไม่นาเชื่อว่าผู้ให้เหตุผลเหล่านี้เป็นนักกฎหมายมหาชนระดับประเทศ เป็นองค์กรที่เป็นที่ปรึกษากฎหมายของรัฐบาล การให้เหตุผลอย่างนี้เชื่อโดยสุจริตใจว่ามีเจตนาอื่นแอบแฝง สวณกรณีที่ไม่ใช่คำว่า หัวหน้าสถานศึกษา โดยให้หน่วยงานไปกำหนดชื่อเอง นั้น ก็ไม่ได้รับคำตอบอย่างมีเหตุผลว่าทำไมไม่ไช่คำเดิม คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา นอกจากนี้ตนมีคำถามและมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า

1. คณะที่เสนอร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ....ภาคประชาชน ย่อมหมายถึงมีประชาชนมากกว่าหนึ่งหมื่นคน ได้เข้าชื่อกันเสนอร่างกฎหมาย จึงขอทราบวาระกฎหมายดังกล่าวบัญญัติคำสำคัญ เกี่ยวกับ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ที่เป็นคำสำคัญที่มีอยู่เดิมไว้อย่างไร ประชาชนผู้เข้าชื่อกันเสนอร่างกฎหมายได้ให้สิทธิท่านเหล่านั้นเปลี่ยนแปลงคำสำคัญเป็น หัวหน้าสถานศึกษา และ ใบรับรองการประกอบวิชาชีพครู หรือไม่ เพราะหากเปลี่ยนแปลงแล้วภายหลังเกิดความเสียหาย ใครจะรับผิดชอบ
2. การที่มีการกล่าวอ้างว่า ต้องยอมรับไว้ก่อนเพราะถ้าคณะกรรมการกฤษฎีกาไม่ผ่านให้จะทำให้เสียหายนั้น กรณีนี้ขอเรียนว่าสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นองค์กรของรัฐมีหน้าที่ในเรื่องการพิจารณาร่างกฎหมาย มีกรอบระยะเวลาในการทำงาน ไม่มีอำนาจอะไรที่จะระงับยับยั้งร่างกฎหมายได้ตามอำเภอใจของตนเอง เว้นแต่ความในร่างกฎหมายดังกล่าวไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ขัดกฎหมายอื่น ฯลฯ เป็นต้น แต่คำว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา และ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู นั้น เคยใช้มาก่อน และเคยผ่านการพิจารณาของกฤษฎีกาแล้วว่า ใช่ได้ จึงมีบัญญัติไว้ใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
3. มีบางท่านถามมาว่าการที่ตนออกมาคัดค้านการเปลี่ยนแปลงคำสำคัญในร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ....นั้น มีเจตนาอะไร เรื่องนี้ขอชี้แจงให้ทราบถึงเจตนาคือ
  - รักษาสิทธิประโยชน์ที่ครูเคยได้รับและพึงได้รับ
  - ปกป้องเกียรติภูมิของครูที่เคยได้รับการยกย่องว่า เป็นวิชาชีพชั้นสูง
  - สร้างแรงจูงใจให้คนเก่งและคนดี มาประกอบวิชาชีพครู
4. มีคุณครูฝากถามนายมีชัย ฤชุพันธ์ ว่า
  - เปลี่ยนเพื่ออะไร
  - เปลี่ยนแล้วระบบการศึกษาจะดีขึ้นหรือไม่
  - เปลี่ยนแล้วนักเรียนได้ประโยชน์อะไร

ขอบคุณข้อมูลจาก ดร.รัชชัยย์ ศรสุวรรณ นายก ส.บ.ม.ท.